

Tsaar Poetin & Tsaar Peter

Oekraïne overstemt heden alles. Dus leek het me zinnig om eens nader op de moeizame verhouding tussen Poetin-Rusland en Nederland met name Rotterdam, in te gaan.

Ik ga nu even voorbij aan MH-17 en ook aan het Vriendschapsjaar Nederland-Rusland 2013. Eigenlijk een *niet*-vriendschapsjaar. want het kenmerkte zich door pijnlijke incidenten, zoals de mishandeling van de Nederlandse diplomaat Onno Elderenbos.

Want ook in de jaren daaraan vooraf is het bepaald niet altijd pais en vree geweest tussen Rusland en Nederland. Die incidenten liepen echter nooit uit op diplomatieke rellen. Nederland voorkwam dat zoveel mogelijk. Door tijdig in te schikken. Want wij zijn Calimero en de Russische Beer is groot...

.
Een goed voorbeeld van die inschikkelijkheid deed zich voor tijdens mijn lidmaatschap van de gemeenteraad van Rotterdam.

Het betrof het Tsaar Peter-beeld van de hand van de Russische beeldhouwer Leonid Baranov, dat de Russische Federatie aan Nederland aanbood ter gelegenheid van de Peter de Grote-manifestatie van 1996.

Het 'rondleuren' met dat beeld, want dat is wat er is gebeurd, had gemakkelijk tot een diplomatieke rel uit kunnen groeien.

Want Zaanstad *weigerde* het beeld!

Was het om de overbekende Zaanse grap “Peter de Grote heeft nooit de huur van zijn huisje betaald. Eerst maar eens die som geld over maken! Plus rente!” ?

Nee, het lag eenvoudiger. Tsaar Peter had in Zaandam al een beeld!

Ook Amsterdam ,waar tsaar Peter eveneens een poos gewoond heeft, weigerde. het beeld.

Peter de Grote was namelijk politiek-maatschappelijk gezien verre van brandschoon. En voor zoiets zijn ze in Amsterdam gevoeliger dan bij ons in Rotterdam

Bovendien had de tsaar het huis, dat de toenmalige burgemeester van Amsterdam Nicolaas Witsen hem tot beschikking had gesteld vrijwel volledig uit weten te wonen. Ja, in zijn dronkenschap had hij zelfs de befaamde

schilderijenverzameling van de burgemeester in dat pand als schietschijf gebruikt en onherstelbaar weten te beschadigen. Of daar Rembrandts tussen zaten is onbekend, maar dat zou best hebben gekund, want Nicolaas was de beeldende kunstenaars van zijn tijd zeer toegenege.

En ja hoor, het was te verwachten, toen kwam de Nederlandse regering aanzetten met het beeld... in Rotterdam, 'het culturele putje van Nederland'. Toenmalig wethouder Kombrink jubelde. Een gratis beeld! Daar moesten we toch allemaal vóór zijn!

Op mijn vraag wat tsaar Peter dan wel met Rotterdam had gehad. ... was die man bijvoorbeeld ooit wel eens in onze stad geweest? Antwoord: "Vast wel. De man hield erg van schepen, nou, dan moet je bij ons in Rotterdam zijn....!". Maar nee, historisch onderzoek was er niet naar gedaan.

Het agendapunt werd vervolgens op mijn dringende verzoek verdaagd om B&W de kans te geven een geschiedkundig geschoold ambtenaar het stadsarchief in te sturen voor uitsluitel.

Mijn tweede vraag was van zwaarder kaliber: of de wethouder een standbeeld in Rotterdam voor een *grootschalig moordenaar* wel passend vond?

Zeker, Peter de Grote had in zijn tijd veel voor de vooruitgang van Rusland betekend, maar was anderzijds *de Stalin van zijn tijd* geweest. Want ik had die tsaar eens in De Winkler Prins opgezocht. (*Wikipedia* moest toen nog worden uitgevonden...).

De aanleg van de stad Sint Petersburg, hét favoriete bouwproject van de ambitieuze tsaar kostte honderdduizend (!) *dwangarbeiders* het leven. Zò slecht waren de werkomstandigheden. Een soort *Qatar avant la lettre*.

En de wrede wijze waarop de tsaar zijn eigen zoon Alexej had omgebracht, loog er ook al niet om. Toen die het op een gegeven moment had gewaagd zich tegen het meedogenloze beleid van zijn vader uit te spreken, liet die hem martelen met de knoet en sprak vervolgens de doodstraf tegen hem uit. Het was overbodig. Alexej was al aan zijn wonden bezwaken...

De wethouder bezwoer mijn dringend dit soort opmerkingen te staken, daar kon alleen maar ellende van komen! Bovendien kwam de ambtenaar op de proppen met goed nieuws! Tsaar Peter was tijdens zijn tweede bezoek aan Nederland zowaar vier (!) dagen in Rotterdam geweest..

De wethouder barstte opnieuw in jubelen uit!

Ik had toen kunnen schamperen, als alle personen die vier dagen in Rotterdam hebben vertoefd recht op een standbeeld hebben, dan kunnen wij straks door al

die standbeelden onze stad nauwelijks meer zien ... Maar ik deed het niet.
De commissie was, buiten mij, namelijk in zijn geheel enthousiast vóór. Een gratis beeld! Een *offer you cann't refuse!*
Verdere oppositie was trekken aan een dood paard (van een dode tsaar,...)

De Russen, die het uiteraard vreemd hadden gevonden dat hun beeld niet geplaatst werd in Zaanstad of Amsterdam, was namelijk immers inmiddels voorgehouden, dat plaatsing in Rotterdam, de stad met de Grootse Haven Ter Wereld (toen nog wel!) juist *extra* eerbetoon betekende voor de Grootste Tsaar Aller Tijden.

Iemand, die tenslotte, ondanks zijn hoge maatschappelijke positie, niet te beroerd was geweest om zich in alle nederigheid te laten opleiden tot *scheepstimmerman*... en die dus wel een geheide scheepsliedhebber moest zijn geweest en dus ook een ...geheide Havenliedhebber. Ze slikten het, de Russen. Een diplomatiek incident was voorkomen. Dankzij *russofiel* Rotterdam.

Sindsdien kijkt Tsaar Peter bij ons op de Westerkade uit over de Maas... alsof het de Nieuwe is!

En het beeld bleek op een onverwachte wijze nog van enig politiek - maatschappelijke nut te zijn ook!

En wel voor de Rotterdamse homobeweging. Die kon dankzij het Tsaar Peter-beeld *mediageniek* protesteren, ten tijde van de Winterspelen in Sotsji. tegen tsaar Poetins anti-homo-wetgeving door het beeld ...*roze* te verven!

Het bracht mij op het idee dat het beeld ditmaal als protest tegen de oorlog in de Oekraïne... blauw en geel moest worden geverfd.

Want blauw en geel zijn de kleuren van de Oekraïne, de gemartelde bruid van Europa, heden zwaar lijdend onder de knoet van self made-Tsaar Poetin!

Die actie kreeg een andere vorm. Lees daarover hieronder..

Achteraf bezien past het beeld van Peter de Grote eigenlijk naadloos in de dubieuze traditie die Rotterdam er op nahoudt inzake zijn standbeelden. Die zijn er namelijk enkel voor ...Mannen!

In Rotterdam heeft namelijk geen enkele *Rotterdamse vrouw* een standbeeld. Zelfs de vermaarde Kaat Mossel niet.

En Anna Blaman dan ?

Van Anna Blaman staat er een standbeeld ...van haar motorfiets!.

In Amsterdam zou men toch in een grote schampere lach uitbarsten als burgemeester Femke Halsema een beeld zou onthullen van Harry Mulisch en als dan blijkt ..dat er .enkel een afbeelding van diens pijp op de sokkel prijkt...

Ceci n'est pas une pipe!

Maar Rotterdam is... Rotterdam, 010 is niet 020! Sorry, Anna Blaman!

En Fanny Blankers – Koen dan?

Het beeld van Fanny is net zo'n soort geschenk als het beeld van de Tsaar, een *offer you cann't refuse*, namelijk een g r a t i s beeld.

Fanny heeft met Rotterdam nooit iets van doen gehad. Fanny is hier niet geboren noch heeft zij hier ooit gewoond.....

Een zakenman die Fanny adoreerde heeft het beeld laten maken, en kon het nergens anders kwijt...

En hetzelfde geldt voor koningin Wilhelmina, waarvan een beeld van de hand van Charlotte van Palland staat bij Het Park,.

Zij had niets méér met Rotterdam van doen dan dat zij dat had met pakweg Alkmaar of Leeuwarden. Haar beeld had even zinnig of onzinnig in die plaatsen kunnen staan.

Wat de Mannen betreft, zijn het tot overmaat van ramp voor het merendeel dus ook nog eens de standbeelden van ...Foute Mannen.

Kabouter Buttplug, Piet Hein (moordenaar), Tsaar Peter (moordenaar), Pincoffs (oplichter) en... Pim Fortuyn (Pim Fortuyn)....

Aan het beeld van de laatste, een buste, kleeft zelfs een heel bijzondere fout Het mist... de *onderbuik*. Uitgerekend het lichaamsdeel waar Pim en zijn achterban nogal eens een beroep op plachten (en plegen!) te doen.

Rotterdam- *de Beeldenroute*

's Nachts komt Kabouter Buttplug
en steekt een Led-lamp
in je reet

Dan dwingt hij je, duurzaam Verlicht
je laatste dans te dansen
langs de Brandgrens

samen met Pincoffs, de Tsaar, Piet Hein...
en Pim Fortuyn

O, Rotterdam, *dark room* vol Foute Mannen!

Op 8 Mei 2022 vond de volgende actie plaats bij het standbeeld van Tsaar Peter de Grote op de Westerkade.

De groep Dichters voor de Vrede sprak zijn verontwaardiging uit over de Russische invasie in de Oekraïne .

Uit solidariteit met de Oekraïne werd het beeld ingepakt in een blauw-gele mantel (“de kleren van de Tsaar”) en met *Retour Afzender* bestempeld.

'Dichters voor de Vrede' werd in 2003 opgericht door Theo Coskun , de fractievoorzitter van de SP en mijzelf als fractievoorzitter van de toenmalige Stadspartij.

Het beeld van Tsaar Peter de Grote werd in 1997 geschonken door de Russische Federatie op initiatief en betaald door de Russische SBS Agrobank.
Een van de banken, die heden onder het sanctiebeleid van de EU vallen.

Theo Coskun bij het beeld van Tsaar Peter de Grote: “Wij hebben ons afgevraagd of Rotterdam nog wel vriendschapsbanden wil hebben met Rusland zolang dat land in oorlog is met de Oekraïne. Wij denken van niet.
Het zou daarom goed zijn als het cadeau uit 1997 teruggestuurd wordt naar de nieuwe tsaar van Rusland, Vladimir Poetin, want van deze tsaar willen wij geen vrienden zijn!”

In de raadsvergadering van 2 juni riep Theo Coskun het gemeentebestuur op om het standbeeld te verwijderen. Toen het daartoe niet genegen bleek, diende hij de motie in “Tsaar P.! Weg ermee!”
Hij kreeg enkel steun van de Partij van de Dieren en BIJ1.